

МОДЕЛЮВАННЯ УРОКІВ ФОРМУВАННЯ ДОСВІДУ ЧИТАЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Мартиненко В.О., канд..пед.наук

У контексті досліджуваної теми виокремлено положення, які є вихідними у моделюванні уроків літературного читання.

Сутнісними ознаками уроків формування досвіду читацької діяльності молодших школярів є оволодіння учнями уміннями, способами діяльності з повноцінного освоєння художніх і науково-пізнавальних текстів, дитячих книжок, різних видів текстової і позатекстової інформації. Досвід читацької діяльності учнів охоплює володіння ними на практичному рівні системою літературознавчих, книгознавчих, бібліотечно-бібліографічних знань; компетентісно орієнтованими загальнопредметними, власне предметними уміннями, навичками у комунікативно-мовленнєвій, інформаційній сферах, у сфері застосування загальнопізнавальних читацьких умінь; рефлексивним досвідом, який формується під час взаємодії учня з текстами різних видів

Сучасний урок літературного читання, з одного боку, має обов'язкові компоненти, втілює конкретний замисел учителя, враховує індивідуальнопсихологічні особливості учнів, з іншого – йому притаманні гнучкість і рухомість структурних елементів.

Під час побудови уроку літературного читання важливо спиратися на таку нову структурну одиницю уроку, як навчальна ситуація, що дає змогу побудувати досить гнучку модель уроку. Така конструкція більш мобільна, вона залишає вчителю можливість і для імпровізації, і для необхідної реконструкції. Урок літературного читання являє собою особливий діалогічний простір, який об'єднує автора, художній текст, читача, вчителя і вимагає суб'єктсуб'єктних, полісуб'єктних відносин між учасниками комунікації.

Смислооб'єднувальним стрижнем побудови продуктивних моделей уроків літературного читання є опора на визначену мету опрацювання тексту,

очікувані результати, на естетичні і комунікативні закономірності діалогічної взаємодії учня з текстом, автором, героєм твору, дитячою книжкою. Врахування комунікативних основ під час моделювання уроків літературного читання відкриває ширші можливості для набуття учнями досвіду міжособистісного спілкування, а також комунікації з джерелом інформації. Специфіка літературних текстів значною мірою зумовлює способи їх опрацювання, жанрово-композиційну структуру уроку, методичні прийоми, що організують кожну конкретну навчальну ситуацію.

Теоретично обґрунтовано моделі уроків літературного читання у контексті набуття учнями досвіду читацької діяльності. Запропоновано такі моделі уроків: опрацювання художніх текстів відповідно до їх родової приналежності і жанрової специфіки; опрацювання науково-художніх, науково-пізнавальних текстів; роботи з дитячою книжкою; бібліотечно-бібліографічних уроків.